

QUICKSCAN BEDRIJVENTERREIN TE SINT PHILIPSLAND

Eindrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Rho Adviseurs
Contactpersoon: Danielle Gooijers
Adres: Torenallee 20
5617 BC Eindhoven
Tel: 010-2018661
E-mail: danielle.gooijers@rho.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. D. Withagen

Auteur: ing. A.C.Y. van den Berg
Kwaliteitscontrole: ing. J. Koorevaar

Projectcode: RANA 2243
Status: Definitief
Datum: 26-4-2022

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

Men is voornemens een bedrijven terrein uit te breiden aan de oostzijde van Sint Philipsland. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

Het projectgebied fungeert als rust- en verblijfplaats van de haas. Deze is waargenomen tijdens de habitatscan. De groenstroken rondom het projectgebied kunnen gebruikt worden door broedvogels in het broedseizoen.

De werkzaamheden kunnen in potentie leiden tot verstoring en/ of vernieling van nesten van algemene broedvogels. Tevens kunnen algemene broedvogels, amfibieën, vissen en zoogdieren worden gedood. De geplande ontwikkelingen zullen leiden tot vernieling van de rust- en verblijfplaatsen van de haas.

De ontwikkeling kan mogelijk een negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van nabij gelegen beschermde natuurgebieden. De geplande werkzaamheden kunnen een toename van stikstofemissie ten gevolge hebben. De realisatiefase van de ontwikkeling valt onder een partiële vrijstelling van de Natura 2000 vergunningsplicht (Artikel 2.9a van de Wet Natuurbescherming).

Tijdens de gebruiksfase kan er eveneens een toename van stikstofdepositie plaatsvinden, afhankelijk van het bedrijf dat in het projectgebied gaat huisvesten. Vanwege de korte afstand van de bestaande Natura 2000-gebieden tot het projectgebied kunnen indirecte negatieve effecten, zoals stikstofdepositie als gevolg van de geplande ontwikkeling, niet worden uitgesloten. Een stikstofberekening met behulp van de AERIUS Calculator wordt daarom aanbevolen. Directe effecten op delen van het NNN worden niet verwacht.

Tevens is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van de haas. Om effecten van de ingreep op de populatie van de haas inzichtelijk te krijgen, dient de populatie die gebruik maakt van het projectgebied en de directe omgeving ervan te worden bepaald.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel.....	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	5
1.2.1	Gebiedsbescherming	5
1.2.2	Soortbescherming	6
1.2.3	Ontheffing en gedragscode	7
1.3	Leeswijzer.....	7
2.	Projectgebied en ontwikkelingen	8
2.1	Projectgebied.....	8
2.2	Ontwikkelingen.....	9
3.	Soortbescherming	10
3.1	Bronnenonderzoek.....	10
3.2	Habitatscan.....	10
3.2.1	Zoogdieren	10
3.2.2	Vogels	11
3.2.3	Amfibieën	11
3.2.4	Reptielen	12
3.2.5	Vissen	12
3.2.6	Ongewervelden.....	12
3.2.7	Vaatplanten	12
3.2.8	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	12
3.3	Effecten	12
3.3.1	Effecten ontwikkelingen.....	12
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	13
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied.....	13
3.4.2	Mitigerende maatregelen.....	13
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming.....	13
4.	Gebiedsbescherming	14
4.1	Effecten	15
5.	Conclusies en aanbevelingen	16
5.1	Conclusies.....	16
5.2	Aanbevelingen	16
6.	Literatuur	17
Bijlage 1:	Foto-impressie.....	18
Bijlage 2:	Tabel mogelijk aanwezige soorten.....	19

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

Men is voornemens een bedrijventerrein uit te breiden aan de oostzijde van Sint Philipsland. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er zorg voor te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen. Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in het NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

1.2.3 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

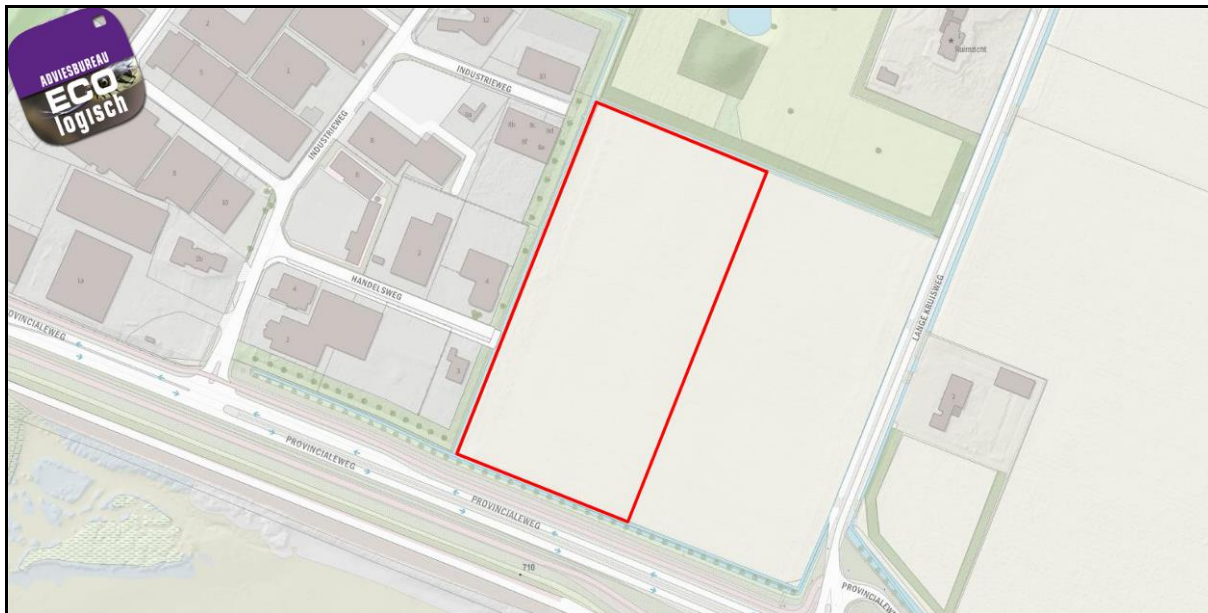
In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

2. PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Tholen in kilometerhok: X: 71 / Y: 403 en X: 71 / Y: 404 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied betreft een agrarisch perceel van circa twee hectare. Op het moment van de habitatscan was het akkerland geploegd, waardoor er geen begroeiing aanwezig was. Aan het noorden, westen en zuiden van het perceel zijn watergangen grenzend aan een groenstrook aanwezig. De watergangen zijn hoofdzakelijk bedekt met algen. In de oeverzones is een dunne, gemaaide rietkraag aanwezig. De oevers zijn vrij steil.

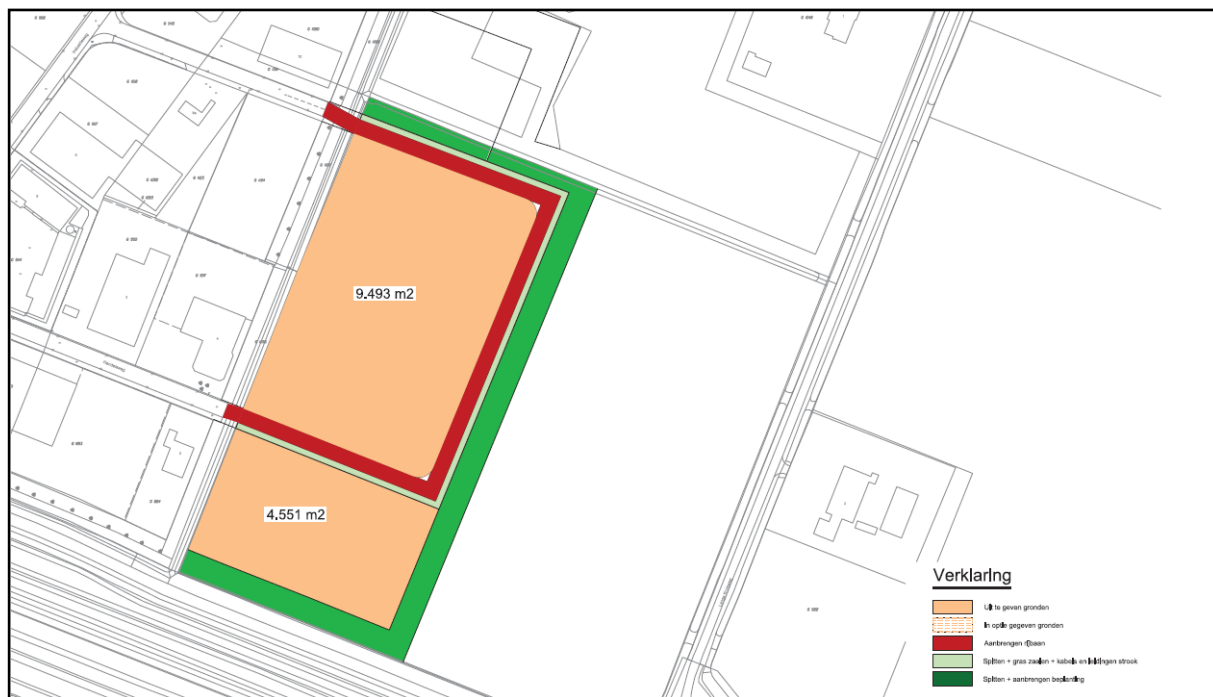
De groenstrook ten noorden van het projectgebied bestaat uit een strook gras en een strook met struweel met jonge bomen. Deze strook grenst aan een weide met een open houten hekwerk. Midden in de weide bevindt zich een verhoogde wal met bosschage eromheen en een poel. Ten oosten grenst het projectgebied aan een akker.

De zuidelijke groenstrook bestaat uit gras met wilgen. Daaraan grenzend bevindt zich een fietspad en een provinciale weg. De strook aan het westen bestaat uit struweel met jonge bomen en grenst aan een woning met tuin. Hier bevinden zich een aantal bomen, waaronder vijf grote coniferen. De groenstrook verbreedt zich vanaf het midden van het perceel waardoor er een grasstrook ontstaat voor het struweel. Verder grenst deze groenstrook aan een aantal bedrijfspanden. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

De geplande werkzaamheden betreffen een uitbreiding van een bedrijventerrein aan de oostzijde van Sint-Philipsland. De groenstrook en watergang ten westen van het te bouwen pand zullen op twee punten doorbroken worden voor een nieuwe weg. De groenstroken ten noorden en zuiden zullen intact blijven.

Bij het realiseren van de ontwikkeling zal er een strook worden gegraven voor kabels en leidingen, waar vervolgens gras zal worden gezaaid. Tevens wordt er rondom het te ontwikkelen gebied nieuwe beplanting aangebracht. Deze werkzaamheden zijn globaal weergegeven op afbeelding 2.

Afbeelding 2: Geplande ontwikkeling

3. SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de ruimere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening vrijstellingen soorten' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Zeeland zijn middels artikel 6.21 van de "Omgevingsverordening Zeeland 2018" soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 8 maart 2022 en is uitgevoerd door ing. D. Withagen en ing. A.C.Y. van den Berg. De Weersomstandigheden tijdens de habitatscan waren droog en zonnig met een temperatuur van 3 °C en een windkracht van 2 Bft.

3.2.1 ZOOGDIEREN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis. In het projectgebied is geen bebouwing of begroeiing aanwezig waardoor verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten.

De watergangen en groenstroken in en om het projectgebied zijn lijnvormige elementen in het bestaande polderlandschap. Deze elementen kunnen fungeren als vliegroutes en foerageergebied voor vleermuissoorten. De watergangen en groenstroken ten noorden en westen van het projectgebied sluiten niet aan op andere bestaande lijnvormige elementen. In de omgeving zijn overige lijnvormige elementen en foerageermogelijkheden aanwezig welke beter geschikt zijn. Hierdoor wordt niet verwacht dat de watergangen en groenstroken in het projectgebied deel uitmaken van essentiële vliegroutes of foerageergebied voor vleermuizen.

In de omgeving van het projectgebied zijn tevens waarnemingen bekend van overige zoogdieren, namelijk de bever, bunzing, haas, hermelijn, konijn, waterspitsmuis en de wezel. De bever is een watergebonden soort en prefereert wateren als moerassen, beken, rivieren, meren en kanalen. Tevens is een goede bereikbaarheid van bomen en struiken van belang voor het leefgebied. Het projectgebied biedt geen geschikt habitat voor de bever. Bovendien zijn er tijdens de habitatscan geen sporen van de bever aangetroffen waardoor de aanwezigheid van de soort kan worden uitgesloten.

Kleine marterachtigen zoals bunzing, hermelijn en wezel hebben een voorkeur voor vegetatie die voldoende dekking en verbinding biedt om te kunnen verplaatsen. Ten tijde van de habitatscan was het projectgebied een open akkerveld, waardoor foerageergebied met voldoende dekking kan worden uitgesloten. Er zijn geen potentiële verblijfplaatsen voor deze soorten aanwezig, waardoor deze soorten in het projectgebied niet wordt verwacht.

Er zijn enkele waarnemingen van de waterspitsmuis in de wijde omgeving bekend. Deze soort leeft in gebieden met schoon water wat niet te voedselrijk is en waar voldoende water- en oevervegetatie aanwezig is. De watergangen in en rond het projectgebied zijn grotendeels bedekt met algen en bevatten geen water- en oevervegetatie, met uitzondering van een dunne gemaaide rietkraag. De vegetatie langs de slootrand bestaat voornamelijk uit gras en biedt geen schuilmogelijkheden. Door bovenstaande waarnemingen wordt de aanwezigheid van de waterspitsmuis niet verwacht.

Het konijn is bekend in de omgeving van het projectgebied voor te komen. Konijnen graven hun holen in zanderige grond en hebben een voorkeur voor halfopen landschappen, zoals bijvoorbeeld perken en bosranden. Een open polderlandschap, zoals het projectgebied, wordt niet geprefereerd door konijnen met name door het ontbreken van voldoende dekking. Tevens zijn tijdens de habitatscan geen holen of konijnensporen waargenomen, waardoor de aanwezigheid van het konijn niet verwacht wordt.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de haas. De haas heeft een voorkeur voor onder andere akkers en kunnen hun legers maken in een omgeploegd akkerveld, zoals in het projectgebied. Tijdens de habitatscan zijn in het projectgebied twee individuen van de haas waargenomen (afbeelding 3). Op basis van eigen waarnemingen en voorkeuren voor leefgebied kan gesteld worden dat de haas aanwezig is in het projectgebied.

Het projectgebied biedt geschikt habitat voor algemene (vrijgestelde) zoogdieren zoals de egel en de veldmuis.

Afbeelding 3: Twee individuen van de haas in het onderzoeksgebied

3.2.2 VOGELS

Binnen het projectgebied is geen bebouwing aanwezig, waardoor nestlocaties van de gierzwaluw en huismus uit te sluiten zijn. Tevens zijn er in het projectgebied en de directe omgeving geen nesten in bomen aangetroffen. Derhalve kan de aanwezigheid van potentiële jaarrond beschermde nesten van broedvogels op voorhand worden uitgesloten.

Tijdens de habitatscan zijn individuen van de huismus waargenomen in de directe omgeving. De huismus heeft specifieke habitat functies nodig om te kunnen nestelen of rusten. Zo moeten er in de omgeving van nesten onder andere groenblijvende planten, voldoende dekking, bomen, droge, zanderige plekken en drinkwaterplekken aanwezig zijn. Aangezien het projectgebied een open akkerveld is, biedt het geen van bovenstaande functies voor de huismus, waardoor het geen essentieel leefgebied betreft.

In de groenstroken ten noorden en westen van het projectgebied kunnen algemene broedvogels voorkomen zoals de merel en de roodborst.

3.2.3 AMFIBIEËN

De rugstreeppad is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. Deze soort gebruikt voornamelijk wateren die in de pioniersfase zijn als voortplantingswater. Het water in de watergangen duidt niet op een pioniersfasewater vanwege de plantenresten en algen in de sloot en de begroeiing langs de slootranden. De rugstreeppad heeft een voorkeur voor dynamische gebieden met een losgrondige zanderige bodem. Door zichzelf in te graven vervaardigen ze verblijfplaatsen. Tevens gebruiken ze elementen (tegels, pellets, banden etc.) om zich onder te verschuilen. Op het moment van de habitatscan was het projectgebied een omgeploegd akker. Aangezien dit een bewerkte akker is, zal het niet optimaal zijn voor verblijfplaatsen. Tussen het

projectgebied en waarnemingen van de rugstreeppad in de omgeving bevinden zich verschillende barrières. De (provinciale) wegen, een kanaal en een zoutwatergebied die overbrugd moeten worden om bij het projectgebied te komen, vormen deze barrières. Vanwege het suboptimale habitat, de afstand en de barrières tussen de verspreidingsgebieden en het projectgebied, wordt de aanwezigheid van de rugstreeppad niet verwacht.

3.2.4 REPTIELEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen waarnemingen van beschermde reptielen bekend. Daarnaast biedt het projectgebied geen geschikt habitat voor reptielen. Hierdoor wordt de aanwezigheid van beschermde reptielen in het projectgebied uitgesloten.

3.2.5 VISSEN

Er zijn geen waarnemingen van beschermde vissen bekend in de omgeving van het projectgebied. Tevens biedt het projectgebied geen geschikt habitat voor beschermde vissen. Binnen het projectgebied kunnen mogelijk algemene vissen voorkomen, zoals de tiendoornige stekelbaars.

3.2.6 ONGEWERVELDEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde dagvlinders, libellen en weekdieren. Tevens biedt het projectgebied geen geschikt habitat voor deze beschermde soorten. Derhalve kan het voorkomen van beschermde ongewervelden in het projectgebied worden uitgesloten.

3.2.7 VAATPLANTEN

De bokkenorchis en de grote leeuwenklauw zijn bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. De bokkenorchis prefereert kalkrijke grond en groeit onder andere in duinstruwelen, duingraslanden, aan bos- en struweelranden, bermen en dijken. Grote leeuwenklauw groeit op vochtige, voedselrijke en kalkhoudende gronden. Groeiplaatsen van de grote leeuwenklauw betreffen onder andere akkers, bermen, dijken en spoorwegen. In Nederland is de soort voornamelijk verspreid over Limburg, Zeeland en de kuststrook, maar kan ook elders worden aangetroffen. Tijdens de habitatscan zijn er geen plantenresten van de bokkenorchis waargenomen in de sloothellingen, grasstroken en het struweel. Het projectgebied is een bewerkt akkerperceel met een minimale groenstrook. Tevens zijn er twee bekende waarnemingen, van de grote leeuwenklauw, die aan de andere kant van het kanaal gesitueerd zijn. Door het bovenstaande kan daarom uitgesloten worden dat deze plantensoorten in het projectgebied aanwezig zijn.

3.2.8 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Broedvogels	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Struweel en bomen
Haas	Leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A)	Akkerperceel
Algemene amfibieën, vissen en zoogdieren	Leefgebied	Artikel 1.11 (Zorgplicht)	Watergangen en struweel

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2. Daarnaast zijn de beschermde soorten en functies beschreven waar geen effecten op worden verwacht bij uitvoering van de werkzaamheden.

Geen effecten

Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden (globaal maart – augustus), worden geen negatieve effecten verwacht op algemene broedvogels.

Permanente effecten

Wanneer tijdens het broedseizoen struweel wordt verwijderd in de westelijke groenstrook, kunnen nesten van algemene broedvogels worden beschadigd of vernield en individuen worden gedood.

Bij de bouw van een nieuw bedrijventerrein op het perceel kunnen rust- en verblijfplaatsen van de haas worden vernietigd en individuen worden gedood.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Algemene broedvogels	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Haas	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1a Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1b

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor broedvogels en de haas. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren om de populatie van de haas in het projectgebied en omliggend agrarisch gebied te bepalen.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen.

- Om de plannen voor het projectgebied te realiseren zal er een klein stukje struweel worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen hiervan buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.
- Tijdens het doorbreken van de watergang op twee punten kunnen er mogelijk individuen van algemene amfibieën, vissen en zoogdieren worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van deze soorten te voorkomen.
- De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.
- Om verstoring van foeragerende, migrerende en passerende vleermuizen te voorkomen, wordt aanbevolen geen gebruik te maken van aanvullende nachtelijke verlichting gedurende het actieve seizoen van vleermuizen (april – november).

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

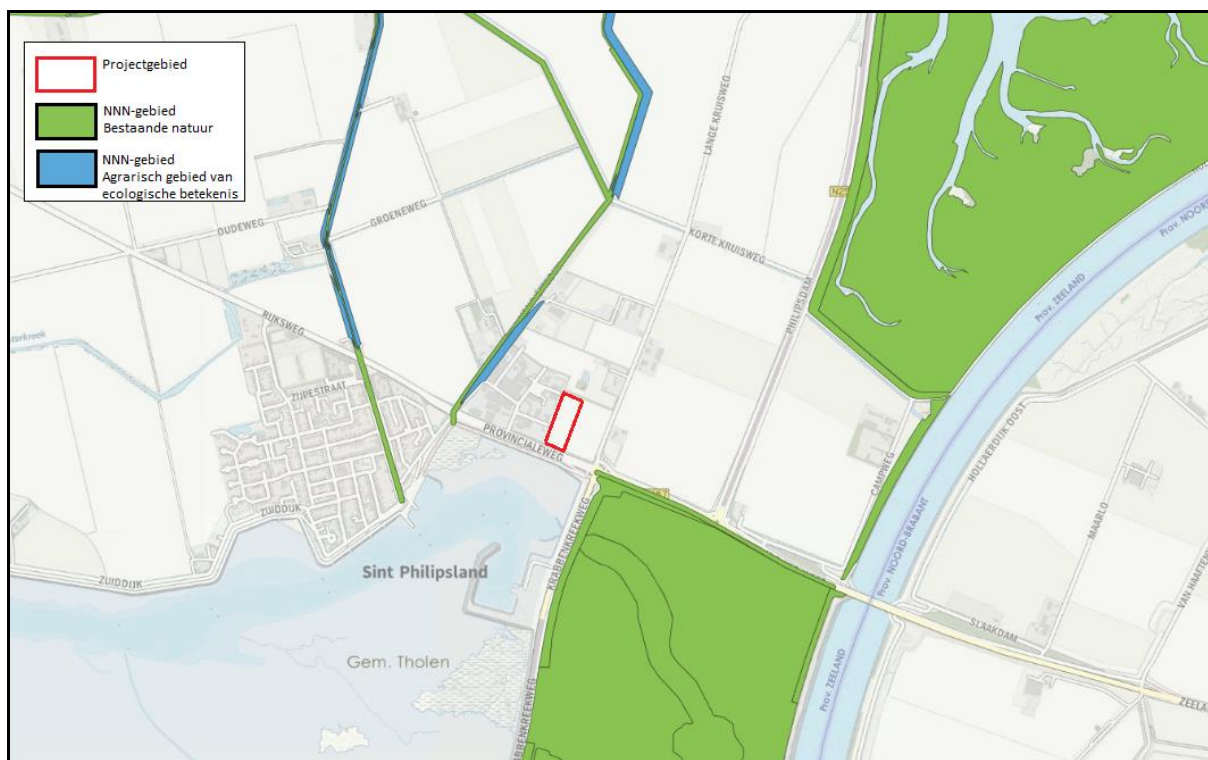
De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand niet worden uitgesloten. Uit aanvullende onderzoeken zal moeten blijken of er beschermde functies of dieren in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor de haas en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4. GEBIEDSBESCHERMING

Binnen het projectgebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden liggen op minder dan 100 meter en rond 1,5 kilometer van het projectgebied en betreffen de Oosterschelde en Krammer-Volkerak. Op minder dan 250 meter van het projectgebied ligt een gedeelte van het NNN. Dit betreft bestaande natuur en Agrarisch gebied met ecologische betekenis. Op de afbeeldingen 4 en 5 is het projectgebied gemarkeerd ten opzichte van de beschermde natuur in de omgeving

Afbeelding 4: Projectgebied ten opzichte van Natura 2000 gebieden (kaarten.zeeland.nl/map/natura2000)

Afbeelding 5: Projectgebied ten opzichte van NNN gebieden (kaarten.zeeland.nl/map/natuur_landschap)

4.1 EFFECTEN

Het projectgebied bevindt zich niet binnen beschermd natuurgebied. Hierdoor kunnen directe effecten van de geplande werkzaamheden worden uitgesloten. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden, de Oosterschelde en Krammer-Volkerak, zijn beide gebieden die zijn aangewezen voor stikstofgevoelige habitattypen.

De ontwikkeling kan mogelijke een negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van bovengenoemde gebieden. Deze kunnen veroorzaakt worden door de geplande werkzaamheden en kunnen een toename van stikstofemissie ten gevolge hebben. Voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten in de bouwsector is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000 vergunningsplicht (Artikel 2.9a van de Wet Natuurbescherming). De realisatiefase van de ontwikkeling valt onder deze vrijstelling.

Tijdens de gebruiksfase kan er eveneens een toename van stikstofdepositie plaatsvinden. Dit is afhankelijk van het bedrijf dat in het project gebied gaat huisvesten, welke stookinstallatie er gebruikt gaat worden en de nieuw te verwachten verkeersbewegingen.

Vanwege de korte afstand van de bestaande Natura 2000-gebieden tot het projectgebied kunnen indirecte negatieve effecten, zoals stikstofdepositie als gevolg van de geplande ontwikkeling, niet worden uitgesloten. Een stikstofberekening met behulp van de AERIUS Calculator wordt daarom aanbevolen.

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 CONCLUSIES

Het projectgebied fungeert als rust- en verblijfplaats van de haas zoals gezien is tijdens de habitat scan. Groenstroken aanwezig rondom het projectgebied kunnen mogelijk gebruikt worden door broedvogels in het broedseizoen.

De werkzaamheden kunnen in potentie leiden tot verstoring en/ of vernieling van nesten van algemene broedvogels. Tevens kunnen algemene broedvogels, amfibieën, vissen en zoogdieren worden gedood. De geplande ontwikkelingen zullen leiden tot vernieling van de rust- en verblijfplaatsen van de haas.

De ontwikkeling kan mogelijke een negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van nabij gelegen beschermde natuur gebieden. Deze kunnen veroorzaakt worden door de geplande werkzaamheden en kunnen een toename van stikstofemissie ten gevolge hebben. De realisatiefase van de ontwikkeling valt onder een partiële vrijstelling van de Natura 2000 vergunningsplicht (Artikel 2.9a van de Wet Natuurbescherming). Tijdens de gebruiksfase kan er eveneens een toename van stikstofdepositie plaatsvinden, afhankelijk van het bedrijf dat in het project gebied gaat huisvesten.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

5.2 AANBEVELINGEN

Vanwege de korte afstand van de bestaande Natura 2000 en NNN-gebieden tot het projectgebied kunnen indirecte negatieve effecten, zoals stikstofdepositie als gevolg van de geplande ontwikkeling, niet worden uitgesloten. Een stikstofberekening met behulp van de AERIUS Calculator wordt daarom aanbevolen.

Het projectgebied biedt mogelijk functies voor hazen en algemene broedvogels in het broedseizoen. Of en waar deze zich bevinden in het projectgebied is nog onbekend. Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van de haas. Om effecten van de ingreep op de populatie van de haas inzichtelijk te krijgen, dient de populatie die gebruik maakt van het projectgebied en de directe omgeving ervan te worden bepaald.

Tabel 3: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoekperiode
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	Binnen de periode 1 maart t/m 15 juli
Haas	Rust- en verblijfplaatsen	Jaarrond (optimale periode maart-april)

6. LITERATUUR

BIJ12 (2017) Kennisdocument bever, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument gewone dwergyleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument huismus, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument rugstreeppad, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

Netwerk Groene Bureaus (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

Internet

NDFF

www.gbif.org

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.zeeland.nl

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in kilometerhok 71/403

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	kleine watersalamander ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	meerkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	rugstreeppad	HR IV & Bern II	< 5km
Vaatplanten	bokkenorchis	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	grote leeuwenklauw	Wnb B	< 5km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 5km
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	watervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vogels	blauwe reiger	Cat. 5	< 5km
Vogels	boerenwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	bonte vliegenvanger	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomklever	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	brilduiker	Cat. 5	< 5km
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 5km
Vogels	ekster	Cat. 5	< 5km
Vogels	gekraagde roodstaart	Cat. 5	< 5km
Vogels	gierzwaluw	Cat. 2	< 5km
Vogels	grijze vliegenvanger	Cat. 5	< 5km
Vogels	groene specht	Cat. 5	< 5km
Vogels	grote bonte specht	Cat. 5	< 5km
Vogels	grote gele kwikstaart	Cat. 3	< 5km
Vogels	havik	Cat. 4	< 5km
Vogels	huismus	Cat. 2	< 5km
Vogels	huiswaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	ijsvogel	Cat. 5	< 5km
Vogels	kerkuil	Cat. 3	< 5km
Vogels	kleine bonte specht	Cat. 5	< 5km
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	oeverwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	ooievaar	Cat. 3	< 5km
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 5km
Vogels	roek	Cat. 2	< 5km
Vogels	slechtvalk	Cat. 3	< 5km
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 5km
Vogels	tapuit	Cat. 5	< 5km
Vogels	torenvalk	Cat. 5	< 5km
Vogels	wespendief	Cat. 4	< 5km
Vogels	zeearend	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte mees	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte roodstaart	Cat. 5	< 5km
Zoogdieren	aardmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bever	HR IV	< 5km

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bunzing	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergpspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	gewone bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	haas	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	hermelijn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	konijn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	ree ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	vos ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	waterspitsmuis	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	wezel	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.

¹ = Vrijstelling